

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 15 listopada 2010 r.

**Pan
Sławomir Twardziak
Ośrodek Tresury Psów, Hotel
i Schronisko dla Psów „BAJER”
w Małoszycach**

LGD-4101-030-01/2010
P/10/124

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Ośrodku Tresury Psów, Hotelu i Schronisku dla Psów „BAJER” Sławomir Twardziak w Małoszycach (dalej: „Schronisko”). Przedmiotem kontroli było przestrzeganie w Schronisku prawa ochrony zwierząt w latach 2008-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 26 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Schroniska w badanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli.

1. Schronisko zorganizowane było z zachowaniem wymogów formalno-prawnych, obowiązujących w przypadku prowadzenia tego rodzaju działalności. W szczególności:
 - zostało zgłoszone do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Nowa Wieś Lęborska oraz wpisane do rejestru Powiatowego Lekarza Weterynarii w Lęborku (dalej: „Powiatowy Lekarz”),

- obowiązujące w trakcie kontroli zezwolenie na prowadzenie działalności Schroniska wydane zostało przez Wójta Gminy Nowa Wieś Lęborska po spełnieniu niezbędnych wymagań,
- organizacja pracy Schroniska zapewniała przebywającym w nim zwierzętom stałą opiekę.

Przeprowadzona w kwietniu 2010 r. przez Powiatowego Lekarza kontrola wykazała, iż osoby zajmujące się w Schronisku obsługą zwierząt nie zostały przeszkolone w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt, co było wymagane § 8 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt¹. Powiatowy Lekarz nakazał przeszkolić te osoby, w powyższym zakresie, w terminie do 31.10.2010 r.

2. Stan techniczny, sanitarny i wyposażenie Schroniska zapewniały właściwe warunki bytowe zwierzętom w nim przebywającym. Ustalono m.in., że zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt:

- teren, na którym zlokalizowano Schronisko, był utwardzony i ogrodzony (§ 1 ust. 2),
- w Schronisku wyodrębniono pomieszczenia przeznaczone m.in. do: utrzymywania zdrowych zwierząt (klatki, kojce i boksy, oddzielne m.in. dla samców, samic i młodych), wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych (z niezbędnym wyposażeniem), przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych oraz karmy i środków dezynfekcyjnych (§ 2 ust. 1),
- pomieszczenia i boksy były wykonane z materiałów łatwych do mycia i odkażania (ściany były pomalowane lub wyłożone kaflami, a przegrody w boksach wykonano z pomalowanych prętów lub krat) i pozbawione ostrych elementów, co ograniczało ryzyko urazów u zwierząt (§ 4 ust. 2 pkt 1),
- ilość psów znajdujących się w trakcie kontroli w boksach i kojcach zapewniała im swobodne poruszanie się oraz legowisko. Zwierzętom zapewniono również stały dostęp do wody pitnej (§ 4 ust. 3),
- w Schronisku zapewniono wybiegi dla zwierząt (§ 5).

Ponadto zapewniono usuwanie ze Schroniska nieczystości płynnych i stałych.

Schronisko nie było wyposażone w czytnik umożliwiający odczytanie danych z mikroprocesora wszczepionego pod skórę zwierzęcia, w celu zidentyfikowania jego

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U. Nr 158 poz. 1657)

właściciela. Zapewniono jednak możliwość korzystania z takiego urządzenia będącego w posiadaniu lekarza weterynarii.

3. W dokumentacji dotyczącej przetrzymywania zwierząt w Schronisku wystąpiły braki. Przeprowadzona w listopadzie 2008 r. przez Powiatowego Lekarza (na Pana wniosek) kontrola wykazała, że zniszczeniu uległy kartoteki oraz rejestry zwierząt z okresu I połowy 2008 r. Wyjaśnił Pan, iż dokumentacja ta została omyłkowo spalona, w związku z przeprowadzonymi pracami remontowymi. W ocenie NIK dopuszczenie do zniszczenia ww. dokumentacji, wskazuje na brak należytej staranności ze strony kierownictwa Schroniska w jej przechowywaniu.

Badanie dokumentacji (prowadzonej od 01.01.2009 r.) wykazało, że zgodnie z § 6 *ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt* prowadzono wykaz zwierząt przebywających w Schronisku, obejmujący dane wymagane § 6 *ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5, 6 ww. rozporządzenia*. W wykazie tym nie uwzględniono danych dotyczących kwarantanny, co było niezgodne z § 6 *ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia*. Powyższe dane ujęto jednak w indywidualnych kartotekach psów.

Ponadto prowadzona w Schronisku przez lekarza weterynarii (na podstawie umowy zlecenia) książka leczenia zwierząt nie zawierała informacji dotyczących opisów wykonanych zabiegów, a ich uzupełnienie nakazał Powiatowy Lekarz, po kontroli przeprowadzonej we wrześniu 2010 r.

4. Zwierzętom przebywającym w Schronisku zapewniono opiekę weterynaryjną, zgodnie z § 7 *ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt*. W kontroli, przeprowadzonej w tym zakresie wspólnie z pracownikiem Powiatowego Lekarza, ustalono m.in., że:
 - w badanym okresie opiekę weterynaryjną sprawował lekarz weterynarii (umowa zlecenia z 01.06.2006 r.), który ponosił odpowiedzialność za świadczone usługi oraz prowadzenie odpowiedniej dokumentacji w tym zakresie,
 - w ramach ww. opieki prowadzona była kontrola stanu zdrowia zwierząt, zaś z zapisów w książce kontroli weterynaryjnej wynika, iż lekarz był obecny w Schronisku 2-4 razy w tygodniu i dokonywał kontroli całej populacji, badał klinicznie, leczył albo kwalifikował do eutanazji, dokonywał szczepień i zabiegów profilaktycznych (odrobaczenie i odpchlenie), prowadził obserwację zwierząt podejrzanych o wściekliznę.

Stwierdzono ponadto, że w Schronisku występowały (udokumentowane w książce kontroli weterynaryjnej) przypadki konieczności uśmiercenia psów w celu zakończenia cierpienia zwierzęcia. Eutanazja odbywała się na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii. Przyczyną wzrostu liczby dokonanych eutanazji z 17 w 2008 r. do 50 psów w I półroczu 2010 r., według pracownika Powiatowego Lekarza, był wzrost przyjmowania do Schroniska zwierząt w stanie klinicznym, który lekarz weterynarii kwalifikował jako przypadki o rokowaniu niepomyślnym, tj.: zwierzęta po wypadkach, cierpiące z powodu starości, nierokujące wyleczenia, nadmiernie agresywne. Zwierzęta uśmiercano w sposób określony w § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt², tj. poprzez iniekcję śmiertelnej dawki środka do eutanazji. Biorący udział w kontroli pracownik Powiatowego Lekarza nie zakwestionował zasadności dokonanych eutanazji.

5. Schronisko podejmowało działania zmierzające do ograniczenia liczby przebywających w nim zwierząt. W przypadku psów, w kontrolowanym okresie 578 z 663 przyjętych psów (87%) oddano do adopcji. Według Pana wyjaśnień jedynie około 10 psów (2%) powróciło z adopcji do Schroniska, głównie z powodu ucieczki lub agresywności.

Stwierdzono jednak, iż Schronisko nie prowadziło żadnych akcji informacyjnych i promujących adopcję, co mogło mieć wpływ na skalę adoptowanych zwierząt. Nie opracowano również regulaminu adopcji zwierząt.

6. Środki finansowe, jakimi dysponowało Schronisko, zabezpieczały w pełni potrzeby w zakresie zapewnienia właściwej opieki przetrzymywanym zwierzętom (m.in. na karmę, usługi weterynaryjne). Część z poniesionych w badanym okresie wydatków (w 2008 r. - 129,0 tys. zł, w 2009 r. - 245,1 tys. zł, I półroczu 2010 r. - 117,3 tys. zł) przeznaczono na inwestycje i remonty Schroniska – odpowiednio – 22,5 tys. zł, tj. 9,2% wydatków ogółem w 2008 r., 49,6 tys. zł (20,2%) i 9,2 tys. zł (7,8%).
7. Przeprowadzone w badanym okresie przez pracowników urzędów gmin, Straży Miejskiej w Łęborku i Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce kontrole, obejmujące m.in. warunki bytowe i kondycję przetrzymywanych zwierząt, nie wykazały nieprawidłowości. Również znajdująca się w Schronisku notatka specjalisty chorób psów i kotów z niezapowiedzianej wizyty była pozytywna. Zalecenia Powiatowego Lekarza, po odbytych inspekcjach, realizowano zwykle w wyznaczonych terminach (np. likwidacja

² Dz.U. Nr 205, poz. 2102 ze zm.

ubytków farby na metalowych prętach w boksach, uzupełnienie wpisów dotyczących leczenia zwierząt) lub uzgadniano inny termin ich wykonania (dot. przeszkolenia osób obsługujących zwierzęta).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) uzupełnienie wykazu zwierząt przebywających w Schronisku o dane dotyczące kwarantanny,
- 2) poinformowanie NIK o wykonaniu nakazów Powiatowego Lekarza w zakresie przeszkolenia osób obsługujących zwierzęta oraz uzupełnienia w książce leczenia zwierząt opisów wykonanych zabiegów,
- 3) rozważenie prowadzenia akcji informacyjnych i promujących adopcję w celu zwiększenia liczby adoptowanych zwierząt przebywających w Schronisku,
- 4) rozważenie potrzeby opracowania regulaminu adopcji zwierząt.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.